

การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน
ภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

Development of an Online Self-learning Package to Improve English Reading
Skills Based on the Common European Framework of Reference for
Languages for Undergraduate Students

^{1*}ณัฐพล คุปต์ธนโรจน์, ²อุดมลักษณ์ กูลศรีโรจน์ และ ³พงศธร มหาวิจิตร

^{1*}Nattapon Kuptanaroaj, ²Udomluk Koolsriroj, and ³Pongsatorn Mahavijit

**Corresponding author*

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Kasetsart University, Thailand

E-mail: ^{1*}nattapon.kup@ku.th, ²feduulk@ku.ac.th, ³feduptm@ku.ac.th

Received April 23, 2025; Revised May 23, 2025; Accepted July 5, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้ได้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 และ 2) ศึกษาผลการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการเปรียบเทียบความสามารถทางด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ และศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา การวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 4 ระยะ สอดคล้องกับกระบวนการ 5 ขั้นตอนของโมเดล ADDIE ได้แก่ ระยะที่ 1 (R1: ขั้นการวิเคราะห์) ระยะที่ 2 (D1: ขั้นการออกแบบและขั้นการพัฒนา) ระยะที่ 3 (R2: ขั้นการดำเนินการ) และระยะที่ 4 (D2: ขั้นการประเมินผล) กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 378 คน ได้จากการสุ่มแบบชั้นภูมิตามกลุ่มสาขาวิชา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามความต้องการจำเป็น 2) แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 4) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน 5) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา และ 6) ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน

ภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป ซึ่งพัฒนาบนระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ Moodle

ผลการวิจัยพบว่า ชุดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ E_1 เท่ากับ 79.84 (คะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน) และ E_2 เท่ากับ 78.07 (คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คะแนนความสามารถทางด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาสูงขึ้นหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ นักศึกษามีความคิดเห็นต่อชุดการเรียนรู้ในระดับดี ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์; ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ; กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป; นักศึกษาระดับปริญญาตรี

Abstract

This study aimed 1) to develop and evaluate the efficiency of an online self-learning package designed to improve English reading skills among undergraduate students based on the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR), targeting an efficiency criterion of 75/75; and 2) to examine the outcomes of using the online self-learning package by comparing students' English reading abilities before and after the implementation, as well as gathering their opinions. The research employed a research and development (R&D) design, divided into four phases aligned with the five steps of the ADDIE model: Phase 1 (R1: Analysis), Phase 2 (D1: Design and Development), Phase 3 (R2: Implementation), and Phase 4 (D2: Evaluation). The sample comprised 378 first-year undergraduate students from Rangsit University, selected through stratified random sampling based on academic disciplines. Research instruments included 1) a needs assessment questionnaire; 2) a lecturer interview form; 3) an expert evaluation form; 4) pre- and post-tests; 5) a student opinion questionnaire; and 6) the online self-learning package developed on the Moodle learning management system.

The findings revealed that the online self-learning package achieved an efficiency of $E_1 = 79.84$ (average score during learning) and $E_2 = 78.07$ (average score after learning), surpassing the predetermined criterion. The students' English reading abilities significantly increased after using the online self-learning package, as demonstrated by a statistically significant increase at the 0.05 level. Additionally, the students expressed high satisfaction with the package. These results indicate that the developed online self-learning package effectively enhances English reading skills among undergraduate students.

Keywords: Development of Online Self-Learning Package; English Reading Skills; Common European Framework of Reference for Languages; Undergraduate Students

บทนำ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 ประเทศไทย ได้ผลักดันนโยบายการสร้างเสริมสมรรถนะและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเข้มข้น โดยเฉพาะการนำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดหลักในการจัดการเรียนการสอน การออกแบบหลักสูตร การวัดและประเมินผล รวมถึงการพัฒนาครูเพื่อให้มีทิศทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา (คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา, 2567; สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558; Council of Europe, 2020) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษาที่มีการกำหนดให้สถาบันระดับอุดมศึกษาพิจารณาจัดการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาโดยให้เทียบเคียงผลการทดสอบกับระดับของกรอบ CEFR เพื่อให้ทราบถึงระดับสมรรถภาพทางภาษาของผู้เรียนและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ที่เป็นสากลและก้าวทันโลก หนึ่งในทักษะภาษาที่สำคัญตามกรอบ CEFR คือ ทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จทางวิชาการ เพราะผู้เรียนต้องเผชิญกับปริมาณบทอ่านที่หลากหลายและซับซ้อน ซึ่งต้องอาศัยกลยุทธ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การวิเคราะห์ และการประเมินผลข้อมูล (Bharuthram, 2012; Palani, 2012) อย่างไรก็ตาม จากรายงานผลคะแนนสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษของหลายสถาบัน พบว่าทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เข้าสอบชาวไทยยังอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ย เช่น จากผลการสอบ IELTS ปี ค.ศ. 2023–2024 พบว่า ผู้เข้าสอบชาวไทยมีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยของผู้เข้าสอบทั้งหมด และเมื่อเทียบกับผู้สอบจากประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่า ผู้เข้าสอบชาวไทยมีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านของต่ำกว่าหลายประเทศในภูมิภาค อาทิ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์และเวียดนาม (IELTS, n.d.) แนวโน้มดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาด้านทักษะการอ่านของผู้เรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทย และยิ่งชี้ให้เห็นถึงความท้าทายที่ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาต้องพบในด้านการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก ดังนั้นการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในกลุ่มนักศึกษาไทยจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

มหาวิทยาลัยรังสิต จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นบริบทของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา โดยกำหนดให้มีการทดสอบ RSU2-Test ซึ่งจัดทำขึ้นโดยอิงตามกรอบ CEFR และตั้งเป้าหมายให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีต้องมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษในระดับ B1 อย่างไรก็ตาม จากผลการสอบ RSU2-Test พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการ

อ่านของนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 40 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาอย่างชัดเจน นอกจากนี้ จากบริบทของสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันทั้งในด้านพื้นฐานความรู้ ความสนใจ และรูปแบบการเรียนรู้ตามสาขาวิชา เช่น กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิศวกรรมศาสตร์ และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมถึงระดับความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ในปัจจุบัน แนวทางหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับความนิยมและสอดคล้องต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อตอบสนองต่อผู้เรียนที่หลากหลาย คือการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-learning package) ซึ่งเป็นสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนจะเป็นผู้วางแผน จัดเตรียม และออกแบบให้เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล ทั้งด้านเนื้อหา จังหวะเวลา และความต้องการเฉพาะของผู้เรียน (Commonwealth of Learning, 2005; Kheder, 2018) นอกจากนี้ แนวทางนี้ยังมีความสอดคล้องกับบริบทของศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงด้านรูปแบบการเรียนการสอนอย่างมากโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาที่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนนโยบายและกลยุทธ์การสอนให้ตอบสนองต่อผู้เรียนยุคใหม่ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมมาสนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งทำให้การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed learning) กลายเป็นส่วนสำคัญในการออกแบบการศึกษาในยุคปัจจุบัน (Durnali, 2020; Kheder, 2018)

จากสภาพปัญหาและแนวคิดที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบออนไลน์ โดยบูรณาการเครื่องมือดิจิทัลอย่างเหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความหลากหลายของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาอย่างยืดหยุ่น พร้อมทั้งจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับกรอบ CEFR ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

การทบทวนวรรณกรรม

ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-learning Package)

ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง คือเครื่องมือทางการศึกษาที่จัดทำขึ้นอย่างมีระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และบรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนไม่จำเป็นต้องควบคุมตลอดเวลา จากการศึกษาค้นคว้าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีหลายลักษณะ ทั้งในรูปแบบที่เป็นเอกสาร เช่น ตำราเรียน แบบฝึกหัด และคู่มือ ไปจนถึงรูปแบบที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีส่วนสนับสนุน เช่น e-learning, web-based learning หรือ โมดูลออนไลน์ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้ เป็นต้น (Commonwealth of Learning, 2005; Gibbons, 2002; Kheder, 2018) แม้ชุดการเรียนรู้ทั้งสองรูปแบบจะมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามจังหวะการเรียนรู้ของตนเอง แต่พบว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบที่เป็นเอกสารยังขาดองค์ประกอบที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับเนื้อหา ขาดการให้ข้อมูลย้อนกลับทันที ซึ่งอาจส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนรู้และการดึงดูดความสนใจของผู้เรียน (Sultana, 2016) ด้วยเหตุนี้ การใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจึงสามารถลดข้อจำกัดดังกล่าวได้ โดยเฉพาะการใช้ชุดการเรียนรู้แบบกำหนดจังหวะการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งมีลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะเฉพาะบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ เข้าถึงง่าย ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามความเร็วของตนเอง สามารถฝึกฝนซ้ำเพื่อเพิ่มหรือทบทวนความเข้าใจได้ตามต้องการ ชุดการเรียนรู้ลักษณะนี้ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ เช่น ส่วนนำ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม แบบทดสอบ และแหล่งข้อมูลเสริมที่ออกแบบไว้อย่างเป็นระบบ (Gibbons, 2002; Krauel-Nix et al., 2019; Maile & Cooper, 2018) ดังนั้น หนึ่งในแนวทางสำคัญของการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มีประสิทธิภาพคือการออกแบบระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (LMS) ที่มีความยืดหยุ่น เช่น Moodle ซึ่งสามารถรองรับการเรียนรู้แบบกำหนดจังหวะการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสมและสามารถติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผสมผสานการใช้งานร่วมกับเครื่องมือดิจิทัลที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อาทิ เครื่องมือออกแบบกราฟิก เครื่องมือในการประเมินผล เครื่องมือสร้างสื่อการเรียนรู้ที่สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแบบทันทีและสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับเนื้อหาได้อย่างต่อเนื่อง และช่วยส่งเสริมความน่าสนใจของเนื้อหาและเพิ่มความท้าทายของกิจกรรม สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยกระตุ้นแรงจูงใจในการเรียนรู้ โดยเฉพาะในบริบทของทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่ต้องอาศัยแรงจูงใจภายในและการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาทักษะการอ่านตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป

การอ่านเป็นกระบวนการสร้างและสกัดความหมายผ่านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่าน ข้อความ กิจกรรม และบริบททางสังคมวัฒนธรรม (RAND Reading Study Group, 2002) ทักษะการอ่านนับว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นทักษะที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งในด้านวิชาการ การทำงาน และการดำรงชีวิตในสังคม (Anderson, 1999) ในระดับอุดมศึกษา นักศึกษาจะต้อง

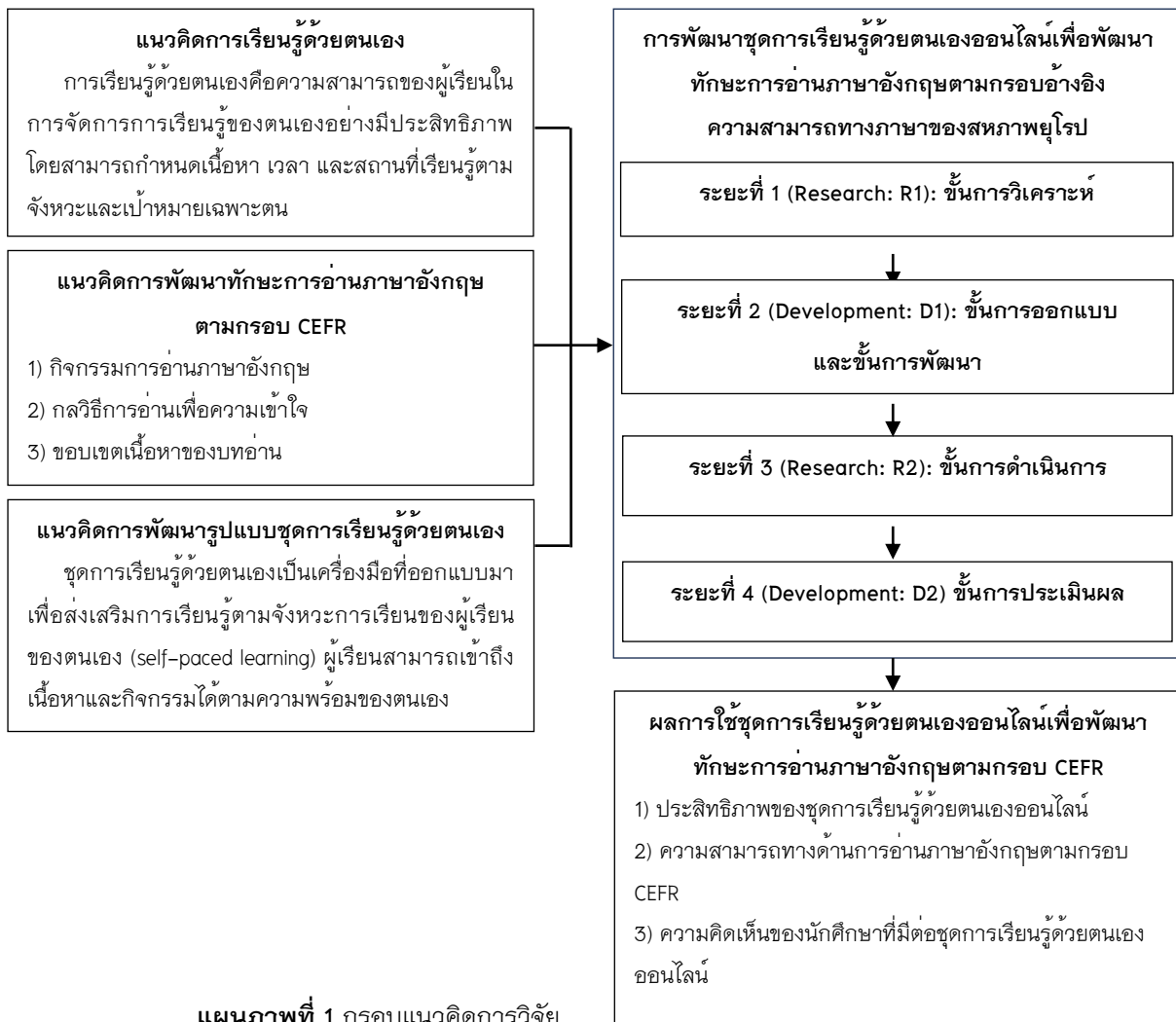
พบกับบทอ่านภาษาอังกฤษจำนวนมาก ทั้งในเชิงวิชาการและในชีวิตประจำวัน จึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ (Reading Comprehension) อย่างลึกซึ้ง เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ ประเมินค่า สังเคราะห์ และวิพากษ์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Bharuthram, 2012)

แนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านที่มีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการควบคู่ไปกับการรอบ CEFR โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินความสามารถทางภาษาอย่างเป็นระบบ กรอบ CEFR มุ่งเน้นที่การประเมินสมรรถนะของผู้เรียนผ่านแนวคิด “สิ่งที่ผู้เรียนสามารถทำได้” (Can-do statements) (Council of Europe, 2020) ต่างจากแนวทางการประเมินแบบเดิมที่เน้นการวัดความรู้เฉพาะด้านซึ่งอาจไม่สะท้อนถึงความสามารถในการใช้ภาษาในบริบทชีวิตจริง กรอบ CEFR ได้จัดระดับความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ Pre-A1 ถึง C2 พร้อมระบุคำอธิบายและภาระงานที่สะท้อนระดับความเข้าใจในระดับต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม กรอบ CEFR ไม่ได้กำหนดแนวทางการสอนการอ่านไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น การนำกรอบ CEFR ไปใช้เกิดประสิทธิภาพ ผู้สอนจำเป็นต้องออกแบบกิจกรรมโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับระดับของกรอบ CEFR อย่างเหมาะสม เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทการใช้ภาษาในชีวิตจริง (Alderson, 2007; Little, 2007; North, 2000) จากการศึกษา พบว่า การพัฒนาทักษะการอ่านตามกรอบ CEFR ควรเชื่อมโยงกับกิจกรรมการใช้ภาษาด้านการสื่อสารและควรให้ผู้เรียนได้ผสมผสานการใช้กลวิธีการอ่านประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็นกระบวนการที่จำเป็นต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างมาก (Alderson, 2002; Council of Europe, 2020)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ที่ผ่านมาอาจยังไม่มีหรือนำกรอบ CEFR มาใช้เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบออนไลน์สำหรับทักษะการอ่านอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในบริบทของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาของไทย นอกจากนี้ งานวิจัยที่ผ่านมาอาจเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดจำกัดและมุ่งเน้นเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่ง ดังนั้น ช่องว่างทางองค์ความรู้เหล่านี้จึงแสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการออกแบบ พัฒนาและประเมินประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่พัฒนาบนระบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น และมีการบูรณาการกับเครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ พร้อมทั้งการติดตามผลการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาที่มาจากสาขาวิชาที่แตกต่างกัน และเป็นการทดลองใช้กับกลุ่มผู้เรียนที่มีขนาดใหญ่ โดยใช้กรอบ CEFR เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ผู้วิจัยได้นำมาออกแบบวิธีการวิจัยโดยกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังต่อไปนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยนี้เป็นไปตามลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ในการออกแบบและพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 4 ระยะ และสอดคล้องกับกระบวนการ 5 ขั้นตอนของโมเดล ADDIE (Branch, 2009) ได้แก่

ระยะที่ 1 การวิจัย (Research: R1)

ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis) มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษา รวมถึงปัญหาในการสอนการอ่านภาษาอังกฤษจากอาจารย์ผู้สอน โดยดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. นักศึกษา: ประชากรคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จาก 29 คณะของมหาวิทยาลัยรังสิต รวมทั้งสิ้น 7,288 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 380 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบชั้นภูมิตามกลุ่มสาขาวิชา ซึ่งแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สุขภาพ และวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 208 คน และกลุ่มสาขาวิชาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 172 คน

2. อาจารย์ผู้สอน: ประชากรคือ อาจารย์สอนวิชาภาษาอังกฤษจากสถาบันภาษาและวิทยาลัยศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 29 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดเกณฑ์การเลือกจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนอย่างน้อย 3 ปีในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านทั้งจากรายวิชาบังคับสาขา หรือ รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะและเคยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอน พัฒนาหรือปรับปรุงรายวิชา พัฒนาหลักสูตร หรือ พัฒนาสื่อการเรียนที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาอังกฤษ

เครื่องมือในการวิจัย

1. แบบสอบถามความต้องการจำเป็นด้านการพัฒนาทักษะการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรปกติของมหาวิทยาลัยรังสิต สร้างขึ้นจากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านตามกรอบ CEFR และกลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แต่ละข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 และได้มีการปรับปรุงข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.67 ก่อนการนำไปใช้จริง

2. แบบสัมภาษณ์ความต้องการจำเป็นและปัญหาของการสอนการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับอาจารย์สอนวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยรังสิต เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการสอนทักษะการอ่าน โดยกำหนดกรอบคำถามจากประเด็นเกี่ยวกับปัญหาของการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ และความต้องการจำเป็นของการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ และได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.67 ขึ้นไป โดยแต่ละข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในระดับเหมาะสม และได้มีการปรับปรุงข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.67 ก่อนการนำไปใช้จริง

วิธีดำเนินงาน

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับทักษะการอ่านตามกรอบ CEFR กลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจ และแนวทางการออกแบบชุดการเรียนรู้
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อกำหนดกรอบจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และหน่วยการเรียนรู้ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์
3. ใช้การวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic analysis) คำร้อยละ คำเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการสรุปผลการวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็น

ระยะที่ 2 การพัฒนา (Development: D1)

ขั้นการออกแบบ (Design) มีการดำเนินการดังนี้

วิธีดำเนินงาน

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อการพัฒนาชุดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวทางในการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ ได้แก่ การกำหนดผลการเรียนรู้ การกำหนดระดับของการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการกำหนดกลวิธีการสอน รวมถึงการใช้เครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ ได้แก่ ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (Learning Management System) เครื่องมือประเมินผล (Assessment Tools) เครื่องมือสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน (Communication Tools) เครื่องมือในการสร้างสื่อการเรียนรู้ (Authoring Tools) และ เครื่องมือออกแบบกราฟิก (Graphic Design Tools)
2. สร้างแผนผังงานรูปภาพที่ใช้แสดงแนวคิด (Flowchart) ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ และออกแบบลักษณะการแสดงผลของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์พัฒนามาจากระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ Moodle มีองค์ประกอบได้แก่ 1) ส่วนนำชุดการเรียนรู้ 2) ส่วนนำหน่วยการเรียนรู้และหน่วยการเรียนรู้ย่อย 3) การนำเสนอเนื้อหา 4) กิจกรรม 5) ช่องทางการสื่อสาร 6) ส่วนท้ายหน่วยการเรียนรู้ และ 7) การประเมินผล
3. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ย่อย จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านตามกรอบ CEFR ผู้วิจัยได้กำหนดหัวเรื่องในการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) Unlocking Correspondence, 2) Mastering Instructional Texts, 3) Navigating Factual Texts, 4) Decoding Persuasive Texts และ 5) Exploring Narratives แต่ละหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วยสองหน่วยการเรียนรู้ย่อย รวมทั้งสิ้น 10 หน่วยการเรียนรู้ย่อย นอกจากนี้ กำหนดประเภทบทอ่านของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมประเภทบทอ่านในบริบทที่พบในชีวิตจริงและทางวิชาการ หัวข้อการใช้ภาษา และเนื้อหาตามกลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจ
4. กำหนดเนื้อหา การนำเสนอ กิจกรรม และการประเมินผลของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์แต่ละหน่วยการเรียนรู้หลักและหน่วยการเรียนรู้ย่อย และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอคำแนะนำและการปรับปรุงแก้ไข

ขั้นการพัฒนา (Development) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ รวมถึงการสร้างต้นแบบชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองและการนำต้นแบบชุดการเรียนรู้มาทดลอง (Try-out)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ได้รับการพัฒนาโดยใช้จากการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็น องค์ประกอบของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ออนไลน์และแนวทางการประเมินสื่อ โดยมีหัวข้อในการประเมิน ได้แก่ 1) เนื้อหาและการนำเสนอ 2) กิจกรรม 3) การประเมินผล 4) การออกแบบ และ 5) การใช้งาน โดยแบบสอบถามเป็นแบบ ประเมินค่า 5 ระดับ และผ่านกระบวนการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แต่ละข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในระดับเหมาะสม และได้มีการปรับปรุงข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.67 ก่อนการนำไปใช้จริง

2. แบบทดสอบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของ สหภาพยุโรป ซึ่งสร้างขึ้นจากวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามกรอบ CEFR โดย กำหนดตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบ โดยมีความยากระดับ B1 แล้วจึงสร้างแบบทดสอบจำนวน 88 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก หลังจากนั้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหาของข้อคำถามและจุดประสงค์การเรียนรู้ หลังจากนั้นจึงคัดเลือกข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.67 ขึ้นไป และคัดเลือกที่จะนำมาใช้จริงจำนวน 60 ข้อ โดยข้อ คำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

3. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากรูปแบบชุดการเรียนรู้ที่สังเคราะห์ขึ้น และจากจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ย่อย

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ ผู้วิจัย ออกแบบแบบสอบถามแบบ 5 ระดับความคิดเห็น ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ความคิดเห็นต่อชุดการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ข้อคำถามได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหา ซึ่งประเมินโดยเป็นผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แต่ละข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 และได้มีการปรับปรุงข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.67 ก่อนการนำไปใช้จริง

วิธีดำเนินงาน

1. พัฒนาแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนตามตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบ เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพ และปรับปรุงข้อสอบ เพื่อให้ได้ข้อสอบจำนวน 60 ข้อที่ผ่านเกณฑ์และนำไปใช้ สร้างแบบทดสอบ

2. แบบสอบถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เพื่อพัฒนา ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR

3. สร้างต้นแบบชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์บนระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ Moodle ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ พร้อมองค์ประกอบต่าง ๆ ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์

4. เสนอชุดการเรียนรู้ต้นแบบให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากผลการประเมินหน่วยการเรียนรู้จำนวน 5 หน่วยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าทุกด้านได้มีความเหมาะสมเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($M = 4.90$, $SD = 0.31$) โดยด้านการเข้าใช้งานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.97$, $SD = 0.18$) นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงชุดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

5. ดำเนินการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ โดยทำการทดลองชุดการเรียนรู้ต้นแบบ โดยใช้แนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ซึ่งเป็นการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ E_1 (ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาทั้งหมดที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ย่อย) และ E_2 (ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษหลังจากเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์) การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ที่ 75/75 โดยการหาประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ก่อนทดลองจริง แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนทดลองรายบุคคลและขั้นตอนทดลองกลุ่มเล็ก หลังจากนั้นจึงนำผลการทดลองมาใช้ในการปรับปรุงชุดการเรียนรู้ก่อนเข้าสู่ขั้นตอนการทดลองใช้จริง

ในการทดลองรายบุคคลดำเนินการกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 จำนวน 3 คน ผลการประเมินพบว่าคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ย่อยเท่ากับร้อยละ 76.67 และคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับร้อยละ 74.45 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 และการทดลองกลุ่มเล็ก ดำเนินการกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 10 คน พบว่านักศึกษาทำคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ย่อยเท่ากับร้อยละ 78.05 และคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนร้อยละ 75.67 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าชุดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 และเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการทดลองภาคสนามต่อไป

ระยะที่ 3 การวิจัย (Research: R2)

ขั้นการดำเนินการ (Implementation) มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรปกติ ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 6,873 คน จาก 29 คณะ

2. กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรปกติ มหาวิทยาลัยรังสิต ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 378 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 378 คน ซึ่งสุ่มด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสาขาวิชาหลัก แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สุขภาพ และวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 207 คน และกลุ่มสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน

171 คน หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายจากนักศึกษาที่ลงเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน (วิชาบริบทของเทคโนโลยีการบันเทิงและการออกแบบ)

วิธีดำเนินงาน

1. นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบกึ่งทดลองในลักษณะการทดสอบกลุ่มเดียวก่อนและหลังเรียน
2. ดำเนินการปฐมนิเทศนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 378 คน เกี่ยวกับขั้นตอนการเรียนรู้ผ่านชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ พร้อมแนะนำช่องทางติดต่อผู้สอนและการใช้งานชุดการเรียนรู้ หลังจากนั้นให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR
3. ให้นักศึกษาเรียนรู้ผ่านชุดการเรียนรู้ ทั้ง 5 ชุดการเรียนรู้ เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ และเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียนและตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์

ระยะที่ 4 การพัฒนา (Development: D2)

ขั้นการประเมินผล (Evaluation) ผู้วิจัยนำข้อมูลผลการทดลองใช้ภาคสนามมาวิเคราะห์เพื่อพิจารณาประเมินประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิธีดำเนินงาน

1. หาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ โดยใช้แนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ไว้ที่ 75/75
2. ศึกษาเปรียบเทียบผลคะแนนสอบความสามารถทางด้านการอ่านของนักศึกษา ก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent)
3. ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ โดยนำค่าระดับที่ได้มาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

หลังจากผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR จากการทดลองในชั้นทดลองรายบุคคลและชั้นทดลองกลุ่มเล็ก แล้วจึงดำเนินการประเมินประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ในการทดลองภาคสนาม ซึ่งผลการทดลองมีดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR

ผู้วิจัยได้หาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในการทดลองภาคสนาม (Field try-out) โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ไว้ที่ 75/75 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ในการทดลองภาคสนาม

หน่วยการเรียนรู้ย่อย	จำนวนผู้เรียน	คะแนนเต็มต่อแบบทดสอบ	รวมคะแนนเต็ม (จำนวนผู้เรียน x คะแนนเต็ม)	คะแนนรวมที่ผู้เรียนทำได้	ประสิทธิภาพ (ร้อยละ)
คะแนนแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้ย่อย 10 หน่วย (E ₁)	378	100	37,800	30,180	79.84
คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน (E ₂)	378	60	22,680	17,707	78.07

จากตารางที่ 1 ในขั้นทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์กับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 378 คน พบว่าคะแนนรวมแบบทดสอบประจำ 10 หน่วยการเรียนรู้ย่อยนักศึกษาทำได้เท่ากับ 30,180 คะแนน จากคะแนนเต็ม 37,800 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.84 และนักศึกษาทำคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนรวม 17,707 คะแนน จากคะแนนเต็ม 22,680 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.07 ดังนั้น ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ มีค่าเท่ากับ 79.84 / 78.07 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ทั้งด้านประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์ นอกจากนี้ ความคลาดเคลื่อนระหว่าง E₁ และ E₂ คิดเป็นร้อยละ 1.77 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ความคลาดเคลื่อนระหว่าง E₁ และ E₂ ไม่เกินร้อยละ 5 ดังนั้น ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์นี้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์และชี้ให้เห็นว่ามีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้กับผลลัพธ์ที่ได้ อย่างเหมาะสม

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนสอบความสามารถทางด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์

ผู้วิจัยได้ศึกษาผลการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์โดยเปรียบเทียบคะแนนสอบความสามารถทางด้านการอ่านของนักศึกษาก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ โดยใช้การทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระ (t-test dependent) ดังแสดงในตารางที่ 2 ถึงตารางที่ 4

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนสอบความสามารถทางด้านการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (n = 378)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	คะแนนผลต่างเฉลี่ย	t	df	p-value
ก่อนเรียน	60	32.20	10.93				
หลังเรียน	60	46.84	8.74	14.64	32.48	377	.000

จากตารางที่ 2 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 46.84 ซึ่งสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ซึ่งมีค่าเท่ากับ 32.20 คะแนน ผลต่างเฉลี่ย ($\bar{D}$) ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เท่ากับ 14.64 ค่าสถิติ t เท่ากับ 32.48 แสดงให้เห็นว่าความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างสูงขึ้นหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < .05$)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาในกลุ่มสายวิทยาศาสตร์ สุขภาพ วิศวกรรมศาสตร์ และเทคโนโลยี (n = 207)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน ผลต่างเฉลี่ย	t	df	p-value
ก่อนเรียน	60	29.72	10.46	15.36	24.29	206	.000
หลังเรียน	60	45.08	9.22				

จากตารางที่ 3 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ วิศวกรรมศาสตร์ และเทคโนโลยี เท่ากับ 45.08 ซึ่งสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ซึ่งมีค่าเท่ากับ 29.72 คะแนน ผลต่างเฉลี่ย ($\bar{D}$) ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เท่ากับ 15.36 ค่าสถิติ t เท่ากับ 24.29 แสดงให้เห็นว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพต่อกลุ่มนักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ วิศวกรรมศาสตร์ และเทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < .05$)

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาในกลุ่มสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

(n = 171)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน ผลต่างเฉลี่ย	t	df	p-value
ก่อนเรียน	60	35.21	10.76	13.77	21.73	170	.000
หลังเรียน	60	48.98	7.62				

จากตารางที่ 4 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในกลุ่มสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เท่ากับ 48.98 ซึ่งสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ซึ่งมีค่าเท่ากับ 35.21 คะแนน ผลต่างเฉลี่ย ($\bar{D}$) ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ออนไลน์เท่ากับ 13.77 ค่าสถิติ t เท่ากับ 21.73 ซึ่งให้เห็นว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์มีประสิทธิภาพต่อกลุ่มนักศึกษากลุ่มสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < .05$)

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์หลังจากที่นักศึกษาได้เรียนรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองแล้ว ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์

รายการ	ระดับความคิดเห็น			
	M	SD	ความหมาย	ลำดับ
1. ด้านเนื้อหาและการนำเสนอ	4.34	0.69	ดี	5
2. ด้านกิจกรรม	4.27	0.73	ดี	6
3. ด้านการประเมินผล	4.36	0.68	ดี	3
4. ด้านการออกแบบ	4.36	0.69	ดี	4
5. ด้านการเข้าใช้งาน	4.38	0.71	ดี	1
6. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.37	0.71	ดี	2
เฉลี่ย	4.35	0.70	ดี	

จากตารางที่ 5 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมทุกด้านที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น อยู่ในระดับดี ($M = 4.35$, $SD = 0.70$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด คือ ด้านการเข้าใช้งาน ($M = 4.38$, $SD = 0.71$) อันดับรองลงมา คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($M = 4.37$, $SD = 0.71$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ ด้านกิจกรรม ($M = 4.27$, $SD = 0.73$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ มีค่าเท่ากับ 79.84 / 78.07 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 75/75 ทั้งด้านประสิทธิภาพของกระบวนการระหว่างเรียน (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์หลังเรียน (E_2) ผลการใช้ชุดการเรียนรู้นี้สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนผู้เรียนให้สามารถกำกับตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะการรับรู้ (Receptive skill) ที่มีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานของการใช้ภาษาในระดับที่สูงขึ้น ชุดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งมาจากปัจจัยสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของกรอบ CEFR มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะภาษาอย่างมีลำดับขั้นและเป้าหมายชัดเจน

แนวทางนี้ช่วยให้ผู้พัฒนาสามารถกำกับระดับความยากของเนื้อหาและยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถประเมินความสามารถของตนเองและพัฒนาทักษะการอ่านตามเป้าหมายได้อย่างมีทิศทางซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้อย่างมีนัยสำคัญ (Alderson, 2002; Cambridge ESOL Examinations, 2011; Council of Europe, 2020) 2) การบูรณาการแนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเองช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และควบคุมกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบริหารจัดการเวลาและเส้นทางการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างยืดหยุ่น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมแรงจูงใจและทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นได้ สอดคล้องกับ Chee et al. (2011), Gibbons (2002), and Tan and Koh (2014) ที่ระบุว่า เมื่อการออกแบบกิจกรรมที่มีองค์ประกอบทั้งการกำหนดผลการเรียนรู้ ระดับของการเรียนรู้ด้วยตนเองและกลวิธีการสอนที่เหมาะสม จะช่วยเอื้อต่อการฝึกฝนทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองและทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ และ 3) การประยุกต์ใช้เครื่องมือดิจิทัลอย่างเหมาะสมและหลากหลาย เช่น Moodle, Quizizz, Google Form, LINE และ Canva เครื่องมือดิจิทัลเหล่านี้ทำหน้าที่ในการรวบรวมเนื้อหา จัดองค์ประกอบเนื้อหาให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและดึงดูดสายตา ส่งเสริมการเรียนรู้ในลักษณะโต้ตอบ (Interactive) ระหว่างผู้เรียนกับเนื้อหาและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถประเมินความเข้าใจของตนเองได้อย่างเป็นระบบ การผสมผสานเครื่องมือดิจิทัลเหล่านี้เข้ากับชุดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นช่วยให้การเรียนรู้มีความยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านเวลา อุปกรณ์ และวิธีการเรียนรู้ ความยืดหยุ่นด้านเวลาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกเวลาในการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมของตนเองส่งผลให้ผู้เรียนสามารถจัดสรรเวลาได้อย่างเหมาะสมกับชีวิตประจำวัน ในขณะเดียวกันความยืดหยุ่นด้านอุปกรณ์ก็มีบทบาทสำคัญในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงบทเรียนผ่านอุปกรณ์ที่ตนเองมีอยู่ เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต หรือ สมาร์ทโฟน ซึ่งช่วยลดข้อจำกัดด้านการเข้าถึงชุดการเรียนรู้ได้ นอกจากนี้ความยืดหยุ่นด้านวิธีการเรียนรู้อย่างส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามจังหวะของตนเอง (Self-paced learning) ผ่านรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น เอกสาร รูปภาพ เสียง แบบฝึกหัด แบบทดสอบหรือกิจกรรมโต้ตอบอื่น ๆ ที่ช่วยกระตุ้นการมีส่วนร่วมและพัฒนาทักษะการอ่าน สอดคล้องกับแนวคิดของ Ismail et al. (2020), and Krauel-Nix et al. (2019) ที่ระบุถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีทั้งระบบการจัดการเรียนรู้ บทเรียนที่มีการโต้ตอบระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนและการให้ข้อมูลย้อนกลับมีส่วนช่วยสร้างแรงจูงใจและความมั่นใจในการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง กล่าวโดยสรุปคือ การผสมผสานระหว่างแนวทางการพัฒนาทักษะการอ่านตามแนว CEFR แนวคิดการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองและการใช้เครื่องมือดิจิทัลอย่างเหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

อย่างไรก็ตาม จากการติดตามพฤติกรรมและสอบถามผู้เรียนในขั้นก่อนการทดลอง พบว่านักศึกษาบางส่วนมีแนวโน้มข้ามเนื้อหาและเข้าสู่การทำแบบทดสอบทันทีโดยไม่ตั้งใจศึกษาเนื้อหาอย่างละเอียด ประเด็นนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการออกแบบกิจกรรมกระตุ้นความสนใจ เช่น กิจกรรม

กระตุ้นก่อนเรียน (Warm-up activities) หรือแบบฝึกหัดตอบระหว่างบทเรียน เพื่อเสริมแรงจิตใจและป้องกันการข้ามเนื้อหาที่จำเป็น นอกจากนี้ ยังพบว่าเนื้อหาที่ยาวต่อเนื่องเกินไปอาจทำให้ผู้เรียนรู้สึกเหนื่อยล้าและขาดสมาธิ สอดคล้องกับหลักการแบ่งตอนของเนื้อหา (Segmenting principle) โดย Mayer (2009) ระบุว่าผู้เรียนจะเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้นเมื่อเนื้อหาถูกแบ่งออกเป็นหน่วยย่อยและนำเสนอเป็นช่วงสั้น ๆ ดังนั้น การออกแบบบทเรียนให้มีโครงสร้างย่อยพร้อมกิจกรรมแทรกอย่างเหมาะสม จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ช่วยลดภาระทางปัญญา (Cognitive load) และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสภาพแวดล้อมออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

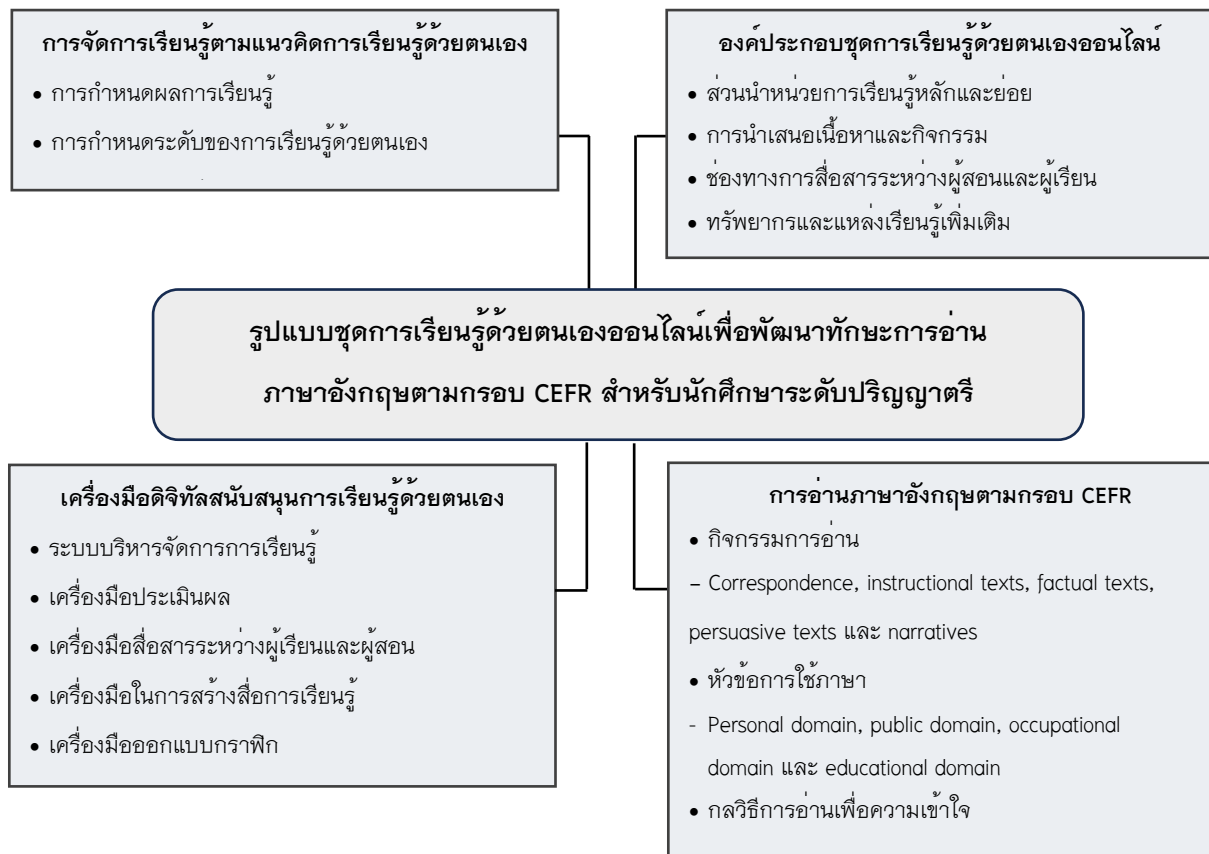
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า นักศึกษามีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกกลุ่มสาขาวิชาการจากเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์สามารถส่งเสริมทักษะการอ่านตามแนว CEFR ได้อย่างครอบคลุม ทั้งกลุ่มผู้เรียนที่มีพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษแตกต่างกัน รวมถึงผู้เรียนที่มาจากสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มสายวิทยาศาสตร์ สุขภาพ วิศวกรรมศาสตร์ และเทคโนโลยี และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผลวิจัยนี้สะท้อนถึงแนวคิดของพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ที่สอดคล้องแนวทางการจัดการการเรียนรู้ด้วยตนเองและเทคโนโลยีที่เหมาะสม สามารถช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ได้อย่างเท่าเทียมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในบริบทของระดับอุดมศึกษาที่ผู้เรียนมีความหลากหลาย มีพื้นฐานต่างกันทั้งในแง่ของทักษะและสาขาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Gibbons (2002), and Tan and Koh (2014) ที่ชี้ว่าการเรียนรู้แบบกำหนดจังหวะด้วยตนเองช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถควบคุมเวลาและวิธีการเรียนรู้ได้ตามแต่ละบุคคล นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการอ่านอย่างมีนัยสำคัญ คือ การฝึกใช้กลวิธีการอ่านซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของทักษะการอ่านตามกรอบ CEFR เช่น การอ่านบทอ่านอย่างรวดเร็วเพื่อจับใจความสำคัญ การเดาความหมายคำศัพท์จากบริบท กลวิธีการอ่านเหล่านี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดการกับบทอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อกลวิธีเหล่านี้ถูกร้อยเรียงอยู่ในแต่ละหน่วยของชุดการเรียนรู้ตามกรอบ CEFR จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการลดช่องว่างทางทักษะและเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ให้เท่าเทียมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Alderson (2002), Anderson (1999), Council of Europe (2020), and Grabe (2009) ที่เห็นว่า การเลือกใช้กลวิธีการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายเป็นปัจจัยสำคัญต่อความเข้าใจในการอ่านและสามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงบทอ่านที่ซับซ้อนขึ้นและนำความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ได้ สถานการณ์จริงได้

นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อชุดการเรียนรู้ในระดับดี โดยเฉพาะด้านการใช้งานและประโยชน์ที่ได้รับ ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีทัศนคติเชิงบวกต่อรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองในระบบออนไลน์ในการพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษ ชุดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองของผู้เรียนทั้งในแง่ของเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความ

พึงพอใจนี้คือ การออกแบบบทเรียนให้มีความยืดหยุ่นผ่านระบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่มีคุณสมบัติในการให้ข้อมูลย้อนกลับ มีการใช้ภาพ เสียง และสื่อที่เหมาะสม และมีการโต้ตอบระหว่างผู้เรียนกับเนื้อหาซึ่งช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับบทเรียนอยู่เสมอและสามารถตรวจสอบความเข้าใจได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Chee et al. (2011), Krauel–Nix et al. (2019), and Tan and Koh (2014) ที่ชี้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีระบบโต้ตอบและให้ข้อมูลย้อนกลับที่เหมาะสม จะช่วยเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้และเพิ่มระดับความพึงพอใจได้อย่างมีนัยสำคัญ ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การให้อิสระแก่ผู้เรียนในการกำหนดจังหวะและเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองสามารถเสริมสร้างแรงจูงใจภายในและส่งผลเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับ Deci and Ryan (2000), and Gibbons (2002) ที่ระบุว่าความพึงพอใจและแรงจูงใจภายในเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีอิสระในการควบคุมจังหวะและวิธีการเรียนรู้ของตนเองและเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ ทะนง พูนสวัสดิ์ และ กชกร ธิปัตติ (2562) และ Khongtan (2024) ที่ระบุว่าผู้เรียนระดับอุดมศึกษาที่มีความพึงพอใจในระดับสูงต่อการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบออนไลน์ เพราะผู้เรียนมีอิสระในการคิด บรรยายภาคในการเรียนรู้ไม่เคร่งเครียดทำให้นักศึกษามีความสุขในการเรียนรู้

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัย ทำให้เกิดองค์ความรู้ซึ่งเป็นรูปแบบการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

แผนภาพนี้แสดงให้องค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (1) การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รวมถึงการกำหนดระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองและการกำหนดกลวิธีการสอนที่จะนำมาใช้ (2) เครื่องมือดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ เครื่องมือประเมินผล เครื่องมือในการสร้างสื่อการเรียนรู้ เป็นต้น (3) องค์ประกอบชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ ที่ระบุถึงส่วนต่าง ๆ ของชุดการเรียนรู้ เช่น ส่วนนำหน่วยการเรียนรู้หลักและย่อย การนำเสนอเนื้อหาและกิจกรรม และ (4) การอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ที่เน้นการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจครอบคลุมประเภทของกิจกรรมการอ่าน หัวข้อการใช้ภาษาและกลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจ

สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีตามกรอบ CEFR ชุดการเรียนรู้ได้รับการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผ่านการทดลองรายบุคคล กลุ่มย่อย และการทดลองภาคสนาม ผลการวิจัยพบว่าชุดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 โดยค่า E_1 เท่ากับ 79.84 และค่า E_2 เท่ากับ 78.07 นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความคิดเห็นในระดับดีต่อชุดการเรียนรู้ โดยเฉพาะด้านการเข้าใช้งานและประโยชน์ที่ได้รับ สะท้อนให้เห็นว่าการนำแนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง แนวคิดการพัฒนาทักษะการอ่านตามกรอบ CEFR แนวทางการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ และการใช้เครื่องมือดิจิทัลมาสนับสนุนในการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นแนวทางที่เหมาะสมในระดับอุดมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 จากผลการวิจัยนี้พบว่า การจัดการเรียนรู้ผ่านชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาสามารถนำองค์ประกอบการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองประกอบกับหลักสูตรหรือรายวิชาด้านการอ่านที่มีเนื้อหาเฉพาะเจาะจงได้

1.2 จากการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยพบข้อควรระวังด้านความพร้อมของระบบเทคโนโลยีที่ผู้สอนหรือผู้พัฒนาควรพิจารณา โดยเฉพาะในบริบทของสถานศึกษา เช่น ความเสถียรของเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (LMS) รวมถึงควรประเมินระดับความพร้อมของผู้เรียนทั้งในด้านการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ ทักษะการใช้เทคโนโลยีและระดับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อปรับแนวทางการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละบริบทได้

1.3 จากการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยพบข้อควรระวังด้านบทบาทของผู้สอน ผู้สอนควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและมีวินัยในการเรียนรู้ ควรจัดให้มีช่องทางการสื่อสารออนไลน์ที่เหมาะสม เช่น การใช้แอปพลิเคชันเพื่อการสื่อสารต่าง ๆ หรือ การติดต่อผ่านระบบ LMS เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสอบถามหรือขอคำแนะนำระหว่างการเรียนรู้ได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจได้อย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งนักศึกษายังมีความคิดเห็นในเชิงบวกต่อชุดการเรียนรู้ดังกล่าว จึงนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์ที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านในระดับที่สูงขึ้น เช่น การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (Critical reading) โดยปรับระดับเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับระดับความสามารถที่สูงขึ้นตามกรอบ CEFR นอกจากนี้ ยังควรขยายการวิจัยไปสู่การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเขียน การฟัง และการพูด

2.2 ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองออนไลน์กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลาย เช่น นักศึกษาชั้นปีที่สูงขึ้น เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์ทางการเรียนในบริบทที่ต่างกัน

2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรด้านวินัยในการเรียน (Learning discipline) และการควบคุมตนเองในการเรียนรู้ (Self-regulation) เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมหรือระบบสนับสนุนอื่น ๆ ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มีระดับวินัยและความสามารถในการควบคุมตนเองที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา. (17 มกราคม 2567). *ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการ*

อุดมศึกษา เรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.

2567. สืบค้นเมื่อ 3 พฤศจิกายน 2567, จาก <https://www.ops.go.th/th/e-book/edu-standard/item/9625-2567>

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการ*

ศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1), 1-20. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/suedureasearchjournal/article/view/28419>

ทะนง พูนสวัสดิ์ และ กชกร ธิปัตติ. (2562). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามยุทธวิธี

เมตาคอกนิชัน (Metacognition) เพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับ

นักศึกษาครุภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2. *วิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี*, 8(2), 114-121. สืบค้น

จาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/ubonreseva/article/view/211467>

สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *คู่มือการจัดการเรียน*

การสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล (The common European framework of reference for languages: CEFR) ระดับชั้นมัธยมศึกษา

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

- Alderson, J. C. (2002). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Case Studies*. Strasbourg: Council of Europe.
- Alderson, J. C. (2007). The CEFR and the need for more research. *The Modern Language Journal*, 91(4), 659–663. https://doi.org/10.1111/j.1540-4781.2007.00627_4.x
- Anderson, N. (1999). *Exploring second language reading: Issues and strategies*. Boston: Heinle & Heinle.
- Bharuthram, S. (2012). Making a case for the teaching of reading across the curriculum in higher education. *South African Journal of Education*, 32(2), 205–214. <https://doi.org/10.15700/saje.v32n2a557>
- Branch, R. M. (2009). *Instructional design: The ADDIE approach*. New York: Springer.
- Cambridge ESOL Examinations. (2011). *Using the CEFR: Principles of good practice*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Chee, T. S., Divaharan, S., Tan, L., & Mun, C. H. (2011). *Self-directed learning with ICT: Theory, practice and assessment*. Singapore: Ministry of Education.
- Commonwealth of Learning. (2005). *Creating learning materials for open and distances learning. A handbook for authors and instructional designers*. Vancouver: Commonwealth of Learning.
- Council of Europe. (2020). *Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume*. Strasbourg: Council of Europe.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227–268. https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1104_01
- Durnali, M. (2020). The effect of self-directed learning on the relationship between self-leadership and online learning among university students in Turkey. *Tuning Journal for Higher Education*, 8(1), 129–165. [https://doi.org/10.18543/tjhe-8\(1\)-2020pp129-165](https://doi.org/10.18543/tjhe-8(1)-2020pp129-165)
- Gibbons, M. (2002). *The self-directed learning handbook: Challenging adolescent students to excel*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Grabe, W. (2009). *Reading in a second language: Moving from theory to practice*. New York: Cambridge University Press.
- IELTS. (n.d.). *IELTS test taker performance data 2023–2024*. Retrieved November 15, 2024, from <https://ielts.org/researchers/our-research/test-statistics>

- Ismail, H., Rahmat, A., & Emzir, E. (2020). The effect of Moodle e-learning material on EFL reading comprehension. *International Journal of Multicultural and Multireligious Understanding*, 7(10), 120–129. <https://doi.org/10.18415/ijmmu.v7i10.2069>
- Kheder, M. A. A. (2018). The effect of self-learning package related to patient safety goals on new graduate nurses' performance. *The Malaysian Journal of Nursing*, 9(4), 49–57. Retrieved from <https://ejournal.lucp.net/index.php/mjn/article/view/352/313>
- Khongtan, K. (2024). The development of online reading lesson by using metacognitive strategies of Thai undergraduate students. *Interdisciplinary Research Review*, 19(3), 67–74. Retrieved from <https://ph02.tci-thaijo.org/index.php/jtir/article/view/249327>
- Krauel-Nix, M., Evans, N. W., Eckstein, G., & McMurry, B. L. (2019). Designing and developing an online self-regulated learning course. *International Journal of Designs for Learning*, 10(1), 103–115. <https://doi.org/10.14434/ijdl.v10i1.23671>
- Little, D. (2007). The common European framework of reference for languages: Perspectives on the making of supranational language education policy. *The Modern Language Journal*, 91(4), 645–655. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/4626091>
- Maile, C. A., & Cooper, M. S. (2018). *The CIMC guide to developing modules for self-paced learning: A handbook for teachers*. Oklahoma: Oklahoma Department of Career and Technology Education, Curriculum and Instructional Materials Center.
- Mayer, R. E. (2009). *Multimedia learning*. (2nd ed.). New York: Cambridge University Press.
- North, B. (2000). *The development of a common framework scale of language proficiency*. New York: Peter Lang.
- Palani, K. K. (2012). Promoting reading habits and creating literate social. *International Refereed Research Journal*, 3(2), 90–94. Retrieved from <https://www.researchersworld.com/index.php/rworld/article/view/591>
- RAND Reading Study Group. (2002). *Reading for understanding: Toward an R&D program in reading comprehension*. Santa Monica: RAND.
- Sultana, N. (2016). Evaluation of self-instructional print material of distance education system. *Bulletin of Education and Research*, 38(2), 95–111. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1210298.pdf>
- Tan, L., & Koh, J. (2014). *Self-directed learning: Learning in the 21st century*. Singapore: Ministry of Education.